EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.9.2022
COM(2022) 497 final

2022/0305 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises suhkrunõukogus seoses Saudi Araabia Kuningriigi ühinemisega 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepinguga

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel rahvusvahelises suhkrunõukogus kavandatava otsuse suhtes Saudi Araabia Kuningriigi ühinemise kohta 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepinguga.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. 1992. aasta rahvusvaheline suhkruleping

1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepingu[1] (edaspidi „leping“) eesmärk on tõhustada rahvusvahelist koostööd ülemaailmsetes suhkru- ja sellega seotud küsimustes, luua foorum valitsustevaheliste suhkruteemaliste ja ülemaailmse suhkrumajanduse parandamist käsitlevate konsultatsioonide pidamiseks, hõlbustada kaubandust ülemaailmset suhkruturgu käsitleva teabe kogumise ja vahetamise abil ning soodustada suurenenud nõudlust suhkru järele, eelkõige seoses muude kui tavapäraste kasutusviisidega. Leping jõustus 1. jaanuaril 1993.

Euroopa Liit on lepingu osaline[2].

2.2. Rahvusvaheline suhkruorganisatsioon

Rahvusvaheline suhkruorganisatsioon, mis lepingut haldab, on Londonis asuv valitsustevaheline organisatsioon, mis püüab saavutada lepingu artiklis 1 sätestatud eesmärke.

Praegu on rahvusvahelisel suhkruorganisatsioonil 87 liiget, sealhulgas paljud maailma suurimad suhkrutootjad ja -importijad. Lisaks liidule on selle liikmed muu hulgas Brasiilia, India, Tai ja Austraalia. Viimane rahvusvahelise suhkruorganisatsiooniga ühinenud riik on Ühendkuningriik, kes sai selle liikmeks 1. jaanuaril 2021. Rahvusvahelise suhkruorganisatsiooni 87 liikmel on kokku 2 000 häält.

Lepingu artikli 8 kohaselt täidab rahvusvaheline suhkrunõukogu kõiki lepingu sätete rakendamiseks vajalikke ülesandeid või korraldab nende täitmist.

Euroopa Liidu lepingu artikli 17 kohaselt esindab liitu rahvusvahelise suhkruorganisatsiooni koosolekutel komisjon. Ka liikmesriigid võivad osaleda rahvusvahelise suhkrunõukogu istungitel.

2.3. Rahvusvahelise suhkrunõukogu kavandatud õigusakt

Pärast seda, kui Saudi Araabia Kuningriik esitas 15. detsembril 2021 ametliku taotluse lepinguga ühinemiseks, võtab rahvusvaheline suhkrunõukogu eeldatavasti oma eelseisval istungil või rahvusvahelise suhkrunõukogu kirjavahetuse teel otsuste vastuvõtmise menetluse raames vastu otsuse Saudi Araabia Kuningriigi ühinemise kohta.

Kavandatava õigusakti eesmärk on määrata kindlaks liidu seisukoht Saudi Araabia Kuningriigi lepinguga ühinemise tingimuste kohta vastavalt lepingu artiklile 41.

Lepingu artikli 41 kohaselt on ühinemine avatud kõikide riikide valitsustele rahvusvahelise suhkrunõukogu poolt asjakohaseks peetavatel tingimustel. Lepingu artikli 25 lõikes 4 on sätestatud, et kui liige ühineb pärast lepingu jõustumist, kuid ühinevat liiget ei ole lepingu lisas nimetatud, otsustab sellele liikmele eraldatavate häälte arvu rahvusvaheline suhkrunõukogu. Pärast seda, kui ühinev liige on rahvusvahelise suhkrunõukogu poolt

[1] 1992. aasta rahvusvaheline suhkruleping (EÜT L 379, 23.12.1992, lk 16).

[2] Nõukogu 13. novembri 1992. aasta otsus 92/580/EMÜ 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepingu allkirjastamise ja sõlmimise kohta (EÜT L 379, 23.12.1992, lk 15).

eraldatud häälte arvu heaks kiitnud, arvutatakse olemasolevate liikmete hääled ümber nii, et häälte koguarv on endiselt 2 000. Häälte praeguse jaotuse alusel eraldataks Saudi Araabia Kuningriigile 31 häält. Kui Saudi Araabia Kuningriik on lepinguga ühinenud, vähendatakse rahvusvahelise suhkrulepingu artikli 25 kohaselt Euroopa Liidule eraldatud hääli. Sellest tulenevalt vähendatakse vastavalt Euroopa Liidu rahalist osamakset tulevastel eelarveaastatel, mil Saudi Araabia Kuningriik on lepingu osaline.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liit on alati olnud rahvusvahelise suhkruorganisatsiooni aktiivne liige ja toetanud organisatsiooni laiendamist.

Kuigi Saudi Araabia Kuningriik ise ei ole suhkrutootja, on ta aastate jooksul toimunud suure suhkruimpordi tõttu maailma tasandil üsna oluline osaleja ning ELi tähtis partner põllumajandustoodete ja toiduainetega, sealhulgas suhkruga kauplemisel.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on määrata kindlaks liidu võetav seisukoht Saudi Araabia Kuningriigi lepinguga ühinemise kohta eelseisval rahvusvahelise suhkrunõukogu istungil. Liit toetab Saudi Araabia Kuningriigi ühinemist ja tagab, et Saudi Araabia Kuningriigile eraldatavate häälte arv arvutatakse vastavalt lepingu artikli 25 lõikele 4.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on ette nähtud otsuste vastuvõtmine, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse alusel siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[3].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Rahvusvaheline suhkrunõukogu on lepingus sätestatud organ, nimelt 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepinguga ettenähtud organ.

Rahvusvahelise suhkrunõukogu kavandatav õigusakt suurendab 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepingu osaliste arvu. Rahvusvahelise suhkrunõukogu kavandataval õigusaktil on õiguslikud tagajärjed, kuna sellega luuakse eeldused selliseks ühinemiseks ja eelkõige seepärast, et see mõjutab otsuste tasakaalu rahvusvahelises suhkrunõukogus, mille otsused ja soovitused tehakse põhimõtteliselt konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, tehakse otsused ja antakse soovitused lihthäälteenamusega, välja arvatud juhul, kui lepingus nähakse ette erihäälteenamus, ning need on lepingu artikli 13 kohaselt suhkruorganisatsiooni liikmetele siduvad. 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepingu osaliste arvu suurenemine mõjutab ka suhkruorganisatsiooni liikmete vastavaid rahalisi sissemakseid. Seepärast tuleb liidu seisukoht vastu võtta.

[3] Euroopa Kohtu otsus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Kavandatud õigusaktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, mis on nõutav tulenevalt peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

2022/0305 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises suhkrunõukogus seoses Saudi Araabia Kuningriigi ühinemisega 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepinguga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis rahvusvahelise suhkrulepingu (edaspidi „leping“) 1992. aastal nõukogu otsusega 92/580/EMÜ[1] ja see jõustus 1. jaanuaril 1993.

(2) Lepingu artiklis 41 on märgitud, et leping on avatud ühinemiseks kõikide riikide valitsustele rahvusvahelise suhkrunõukogu kehtestatud tingimustel.

(3) Saudi Araabia Kuningriigi valitsus esitas lepinguga ühinemise ametliku taotluse 16. veebruaril 2021. Seetõttu tuleks rahvusvahelist suhkrunõukogu kutsuda üles kehtestama oma eelseisval istungil või rahvusvahelise suhkrunõukogu kirjavahetuse teel otsuste vastuvõtmise menetluse raames Saudi Araabia Kuningriigi ühinemise tingimused.

(4) Võttes arvesse, et Saudi Araabia Kuningriik on suhkrusektoris maailma tasandil oluline osaleja ning liidu tähtis partner põllumajandustoodete ja toiduainetega, sealhulgas suhkruga kauplemisel, on Saudi Araabia Kuningriigi lepinguga ühinemise heakskiitmine lepingu artiklis 25 sätestatud tingimustel liidu huvides.

(5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel rahvusvahelises suhkrunõukogus võetav seisukoht.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel rahvusvahelises suhkrunõukogus selle eelseisval istungil või rahvusvahelises suhkrunõukogus kirjavahetuse teel otsuste vastuvõtmise menetluse raames, on kiita heaks Saudi Araabia Kuningriigi ühinemine 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepinguga (edaspidi „leping“) ning tagada, et Saudi Araabia Kuningriigile eraldatavate häälte arv arvutatakse vastavalt lepingu artikli 25 lõikele 4.

[1] Nõukogu 13. novembri 1992. aasta otsus 92/580/EMÜ 1992. aasta rahvusvahelise suhkrulepingu allkirjastamise ja sõlmimise kohta (EÜT L 379, 23.12.1992, lk 15).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja